

U Osijeku i Zagrebu, 11. ožujka 2013.

Priopćenje u povodu presude za zločin u Baćinu Županijskog suda u Rijeci

Jedan od najstrašnijih zločina počinjen tijekom rata u Hrvatskoj bio je počinjen na predjelu Skelište kraj Baćina, između ceste i rijeke Une gdje je 21. listopada 1991. dovedeno 76 osoba starije životne dobi, većinom hrvatske nacionalnosti te ubijeno automatskih vatrenim oružjem.

Suđenje za zločin u Baćinu započelo je 03. svibnja 2012. pred Županijskim sudom u Rijeci protiv devetoro okrivljenih od kojih je samo jedan bio prisutan suđenju. Sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci saslušalo je najmanje 170 svjedoka, neke pred Županijskim sudom u Rijeci, starije i bolesne koji nisu mogli doputovati u Rijeku pred sudom bližim njihovom boravištu u Kostajnici te pred Višim sudom u Beogradu i pred Tužiteljstvom u Banjoj Luci. 40 svjedoka koji su u međuvremenu preminuli saslušano je tijekom istrage. Iz iskaza svjedoka kao i materijalnih dokaza u sudskom spisu utvrđeno je da je u ožujku 1997. iz masovne grobnice Baćin ekshumirano 56 osoba od kojih je 45 identificirano kao mještani Hrvatske Dubice, Cerovljana i okolnih sela¹. Otkrivanju masovne grobnice je prethodila anonimna dojava iz Bosne i Hercegovine. Pojedini svjedoci iskazivali su koliko je strašan bio ovaj zločin u kojem su se i nakon rafalne paljbe čuli jauci i zapomaganja ljudi, njihova tijela su nakon nekoliko dana bez ikakvog pijeteta bagerom zgurana u plitku jamu, a neka tijela je Una odnijela. I nakon provedenog iscrpnog suđenja, 21 godinu nakon zločina, ostale su nerazjašnjene mnoge okolnosti počinjenja zločina, skrivane ljudskim osjećajem srama, ignoriranja i zatamljivanja istine. Nedostupni okrivljenici koji danas žive u Srbiji te Bosni i Hercegovini su bili upoznati s vođenjem ovog kaznenog postupka i dali su svoje obrane pred Višim sudom u Beogradu i Tužilaštvom u Banjoj Luci, dok tri okrivljenika koji danas prebivaju u Australiji i SAD nisu dali svoju obranu.

Saslušan je velik broj oštećenika, srodnika ubijenih, koji su tijekom kaznenog postupka postavili imovinsko-pravne zahtjeve za naknadu nematerijalne štete.

Sudska kronologija zločina u Baćinu:

12. srpnja 2007. pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju osuđen je Milan Martić² na 35 godina zatvora za zločin protiv čovječnosti i ratne zločine kao i za kršenje zakona i običaja ratovanja; a koji su uključili i zajedničke napade na većinski hrvatske krajeve i sela od strane snaga JNA, MUP-a SAO Krajine i TO, od kolovoza 1991. do početka 1992., uključujući Hrvatsku Kostajnicu, Cerovljane, Hrvatsku Dubicu, Baćin, Saborsko, Poljanak, Lipovaču, Škabrnju i Nadin, tijekom kojih su nad nesrpskim stanovništvom počinjena

1 http://www.documenta.hr/documenta/index.php?option=com_content&view=article&id=491%3Apriopenje-za-medije-povodom-dvadesete-obljetnice-stradanja-na-podruju-hrvatske-dubice&catid=34%3Aregiranje&Itemid=40&lang=hr

2 <http://www.icty.org/case/martic/4#tjug>

kaznena djela ubojstva, razaranja, pljačke, zatočenja, mučenja i okrutnog postupanja. Za zločine koje su počinile Milicija Krajine, JNA, TO, MUP ili kombinacija tih snaga u Hrvatskoj Dubici, Cerovljanima, Baćinu, Burškoj, kasarni 9. korpusa JNA u Kninu, staroj bolnici u Kninu i objektu u Titovoj Korenici, utvrđeno je postojanje nužne veze između Martića i neposrednih izvršitelja. Dokazi su pokazali da su napadi izvršeni radi povezivanja srpskih sela i krajeva preko nesrpskih područja. 08. listopada 2008. Žalbeno vijeće je potvrdilo odluku o kazni.

29. listopada 2010. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku podiglo je optužnicu protiv devetoro okrivljenika (Branko Dmitrović 1936., Slobodan Borojević 1959., Milinko Janjetović 1950., Momčilo Kovačević 1951., Stevo Radunović 1964., Veljko Radunović 1934., Katica Pekić 1962., Marin Krivošić 1965. i Stevan Dodoš 1946.) zbog počinjenja kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. Okrivljenici (od 1. do 4.) se terete da su od 18. do 21. listopada 1991.; u cilju etničkog čišćenja za trajanja međunarodnog sukoba na teritoriju Republike Hrvatske; isplanirali i sastavili popis preostalog stanovništva hrvatske nacionalnosti u mjestima Cerovljani i Hrvatska Dubica i zapovjedili njihovo ubijanje, dok su okrivljenici (od 5. do 9.) kao njima podređeni, temeljem navedene zapovijedi, i temeljem sastavljenog popisa, dana 19. i 20. listopada 1991. priveli i zatočili najmanje šezdesetšest civilnih osoba hrvatske nacionalnosti u Vatrogasne domove u Cerovljanima i Hrvatskoj Dubici. Od navedenog je broja zahvaljujući intervencijama rodbine i prijatelja pušteno na slobodu deset osoba, dok je preostalih pedesetšest osoba koje su bile zatočene u Vatrogasnom domu u Hrvatskoj Dubici, 21. listopada 1991. autobusom uz oružanu pratnju odvezeno u Baćin gdje su ih pripadnici policijskih postrojbi "Milicije SAO Krajine" pod rukovodstvom sada pokojnog zapovjednika Milicije Steve Borojevića na predjelu zvanom Skelište ubili automatskim vatrenim oružjem.

Na suđenju pred Županijskom sudom u Rijeci, nakon provedenog dokaznog postupka, dana 07. ožujka 2013. ŽDO Rijeka je izmijenilo činjenični i za neke okrivljenike pravni opis kaznenog djela na način: prvo-okrivljenog Branka Dmitrovića i drugo-okrivljenog Slobodana Borojevića tereti da su kao nositelji civilne i vojne vlasti znali, a nisu poduzeli sve potrebne mjere da spriječe izvršenje zločina, kao i da nakon izvršenja nisu poduzeli ništa da se počinitelji pronađu i kazne, te su stoga počinili ratni zločin protiv civilnog stanovništva (čl. 120. OKZ RH u svezi sa čl. 28. st. 2. OKZ RH), sedmo-okrivljena Katica Pekić i osmo-okrivljeni Marin Krivošić da su svojim radnjama privođenja civila i čuvanja straže pred Vatrogasnim domom u Hrvatskoj Dubici počinili kazneno djelo oružane pobune (čl. 235 KZ RH) te stoga na njih trebaju primijeniti odredbe Zakona o općem oprost, optuženike (treće-okrivljenog Milinka Janjetovića, četvrto-okrivljenog Momčila Kovačevića, peto-okrivljenog Stevu Radunovića, šesto-okrivljenog Veljka Radunovića i deveto-okrivljenog Stevana Dodoša) da su svojim radnjama privođenja civila, odvoženje istih na Skelište te zajedno s drugim nepoznatim osobama usmrtili 76 civila automatskim vatrenim oružjem te time počinili ratni zločin protiv civilnog stanovništva (čl. 120. OKZ RH) te zatražilo da ih se kazni maksimalnom kaznom.

Slijedom izmjene pravne kvalifikacije kaznenog djela Marin Krivošić³ je nakon provedenih 2 i pol godine u pritvoru pušten na slobodu.

Dana 11. ožujka 2013. Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Rijeci (sutkinja Ika Šarić, predsjednica Vijeća, sudac Zoran Sršen, član Vijeća, sutkinja Srebrenka Šantić, članica Vijeća) je osudilo Branka Dmitrovića na 15 godina, Slobodana Borojevića na 15 godina, Milinka Janjetovića na 20 godina, Momčila Kovačevića na 20 godina, Stevu Radunovića na 20 godina, Veljka Radunovića na 20 godina i Stevana Dodoša na 15 godina. Osuđeni nisu dostupni hrvatskom pravosuđu. Nakon izmjene pravne kvalifikacije u oružanu pobunu optužba za Katicu Pekić i Marina Krivošića je odbijena. Sudsko vijeće visinu dosuđene kazne obrazlaže brojem žrtava, njihovom ranjivošću te načinom izvršenja zločina i nedostatkom pijeteta. Ubijeno je najmanje 76 starijih osoba. Utvrđeno je da su neka tijela ubijenih ležala na Skelištu i do 15 dana kao i da su stražari čuvali lokaciju do 1992. godine.

3 Marin Krivošić uhićen je u Crnoj Gori 08. lipnja 2010., te izručen RH 27. kolovoza 2010.